

**Силабус освітнього компоненту
ОК 13 Педагогіка дошкільна**

Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта(перехресний вступ)
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	основна
Мова викладання	українська
Цілі	<p>Метою викладання дисципліни є формування здатності компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти, здатності діяти соціально відповідально та свідомо, здатності генерувати нові ідеї (креативність), здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатності працювати в команді, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність, здатності здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти, здатності до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, здатності здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, здатності здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики, здатності до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.</p>
Компетентності	<p>Загальні компетентності:</p> <p>КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. КЗ-5. Здатність працювати в команді. КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>Спеціальні (фахові компетентностей)</p> <p>КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти. КС-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами. КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів,</p>

	<p>батьків, громадськості.</p> <p>КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками. міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).</p> <p>КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.</p> <p>КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>В результаті курсу мають бути досягнуті такі програми результати навчання:</p> <p>ПРН01 Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.</p> <p>ПРН03 Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.</p> <p>ПРН04 Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.</p> <p>ПРН05 Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.</p> <p>ПРН07 Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.</p> <p>ПРН08 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.</p>
<p>Зміст</p>	<p>Розділ 1. Загальні засади дошкільної педагогіки</p> <p>Тема 1. Дошкільна педагогіка – наука про виховання дітей до школи.</p> <p>Тема 2. Вікові і індивідуальні особливості дітей дошкільного віку.</p> <p>Тема 3. Педагогічне дослідження в галузі дошкільної педагогіки.</p> <p>Тема 4. Сучасна система дошкільної освіти.</p> <p>Розділ 2. Загальні основи дошкільної дидактики</p> <p>Тема 5. Загальні основи дошкільної дидактики.</p> <p>Тема 6. Зміст дошкільної освіти.</p> <p>Тема 7. Методи навчання у ДНЗ.</p> <p>Тема 8. Гра – основний вид діяльності дошкільників, засіб виховання.</p> <p>Тема 9. Форми організації навчання у дошкільному закладі.</p> <p>Розділ 3. Зміст і методи виховання дітей дошкільного віку</p>

	Тема 9. Моральне виховання дітей дошкільного віку. Тема 10. Розумове виховання дітей дошкільного віку. Тема 11. Фізичне виховання дітей дошкільного віку. Тема 12. Трудове виховання дітей дошкільного віку. Тема 13. Естетичне виховання дітей дошкільного віку. Тема 14. Дошкільний заклад, сім'я, школа.										
Курс/семестр	I курс, I семестр										
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 12 год., Семінарські/практичні – 6 год., Самостійна робота – 147 год. екзамен										
Кафедра	Кафедра педагогіки дошкільної та початкової освіти, кабінет № 46, e-mail: PPOSP08@IUA										
Викладач	Прибора Тетяна Олександрівна										
Контактна інформація	pryborat@gmail.com										
Система оцінювання	Поточне тестування та самостійна робота										
	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					
	T1	T2	T3	T4		T5	T6	T7	T8		
	5	3	3	3		3	3	3	3		
	Поточне тестування та самостійна робота										
	Змістовий модуль 3							Підсумковий (екзамен)	Су		
	T9	T10	T11	T12	T13	T14					
	6	6	6	6	4	6		40	10		
	Література	Основна література: 1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні від 12.01.2021 р. № 33 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini 2. Збірник нормативно-правових актів загальнодержавного та обласного значення у сфері дошкільної освіти / Упоряд. Т. О. Прибора. – Харків: ФОП Озеров Г. В., 2019. – 397 с 3. Лисенко Н. В. Педагогіка українського дошкілля: у 2 ч.: навч. посіб. для студ. ВНЗ. – К.: Вища шк., 2006 – Ч. 1. – 302 с. 4. Лисенко Н. В. Педагогіка українського дошкілля: у 3 ч. – К.: Слово, 2016 – Ч. 3. – 376 с. 5. Методична робота в ДНЗ: навч.-метод. посіб. / упоряд. Л. А. Швайка. – Х.: Основа, 2008. – 287 с. 6. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання». – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 352 с. 7. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Академвидав, 2006. – 456 с.									

8. Програми педагогічних дисциплін: для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта / Андросова Н. М., Баранюк І. Г., Довга Т. Я., Озерна Н. М., Прибора Т. О., Радул О. С., Ткаченко О. М., Шарапова Т. А. / за ред. О. С. Радул. – Кропивницький: ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2019. – Збірник № 3 – 64 с.

9. Прибора Т. О. Ергономічний підхід до організації навчального простору в закладах освіти // Формування конкурентноспроможного фахівця в галузі дошкільної освіти. – Харків: Мачулін, 2018. – С. 222–245.

10. Прибора Т. О. Адаптація дітей до закладу дошкільної освіти // Навчання й виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку у викликах сьогодення. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2018. – С. 220–234.

11. Усі заняття в дошкільному навчальному закладі: посіб. / уклад. Н. Ф. Юрченко. – Х.: Основа, 2009. – 509 с.

Додаткова література:

1. Білан О. І. Навчасмо розповідати за ілюстраціями (старший дошкільний вік): Навчально-методичний посібник / О. І. Білан. – Тернопіль: Мандрівець, 2012. – 160 с.
2. Богуш А. М. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників. Мовленнєві ігри, ситуації, вправи. Навчально-методичний посібник / А. М. Богуш, Н. І. Луцан. – К.: Слово, 2008. – 187 с.
3. Богуш А. М. Підготовка дітей до школи у вимірі дошкільної зрілості / А. М. Богуш // Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки. – 2015. – Вип. 67. – С. 158-163.
4. Бодяк К. П. Психологічні особливості підготовки дітей до навчання у ЗНЗ [Електронний ресурс] / К. П. Бодяк. // Державний заклад вищої освіти «Університет менеджменту освіти». – Режим доступу до статті: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/stud_almanah/v_1/7.pdf
5. Бондарчук О. Психологічні особливості прояву сором'язливості у дітей молодшого дошкільного віку / О. Бондарчук // Психологічні науки. – 2020. – № 9 (54). – С. 21–31.
6. В'юнник В. О. Підготовка до школи. Робочий зошит. – Х.: Вид. група «Основа», 2016. – 88 с.
7. Букатов В. Педагогічні таїнства дидактичних ігор / Букатов В. – К. : Ред. загальнопед. газ., 2004. – 128 с.
8. Вашуленко М. С. Мовленнєвий розвиток дошкільників - запорука їхньої наступної успішності / М. С. Вашуленко // Дитячий садок. – 2004. – №20. С. 19 – 20
9. Гра по-новому, навчання по-іншому: методичний посібник / Упорядник О. Рома – The LEGO Foundation, 2018. – 44 с.
10. Гавриш Н. В. Розвиток зв'язного мовлення дошкільнят : навч.-метод. посіб. / Наталія Василівна Гавриш. – К.: Освіта, 2006. – 196 с.
11. Гавриш Н. В. Художнє слово і дитяче мовлення / Н. В. Гавриш // Дитячий садок. – 2005. – №2. С.9 – 13
12. Гончаренко А. М. Сучасні підходи до розвитку мовлення дітей / А. М. Гончаренко // Дошкільне виховання. – 2004. – №7. С. 5 – 10
13. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / Семен Устимович Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 374 с.
14. Дитячі ігри та розваги: Посібник для педагогів, дітей та батьків / Упорядник І. Січовик. – К. : Вид. центр «Просвіта», 2004. – 423 с.

15. Донченко Н. П. Мистецтво гри: / Теорія і практика ігрової діяльності в умовах дозвілля: навч. посібник / Н. П. Донченко. – К.: Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 1999. – 176 с.
16. Дон О. Дидактичні ігри / О. Дон // Шкільний світ. – 2010. – №35. – С. 7.
17. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія: навч. посіб. / Тетяна Вікторівна Дуткевич. – К.: Центр учбової літератури. – 2012. – 424 с.
18. Карпенко О. Духовний світ дитини: навчально-методичний посібник / О. Карпенко, Л. Загоруйко. – Дрогобич : ДДПУ ім. І. Франка, 2016. – 348 с.
19. Кожевникова Т. С. Школа педагогічної майстерності: мовленнєвий розвиток дошкільнят / Т. С. Кожевникова // Дошкільне виховання. – 2004. – №12. – С. 21 – 29.
20. Кондукова С. В. Особливості застосування гри в системі дошкільного сенсорного виховання дітей із загальним недорозвиненням мовлення / С.В. Кондукова, Н.В. Базима // Корекційна педагогіка. Вісник Української асоціації корекційних педагогів. – 2015. – №1. – С. 15–21.
21. Кучеренко Ж. Емоційний інтелект дошкільників: шляхи розвитку. Вихователь-методист дошкільного закладу. / Ж. Кучеренко. – 2016. – № 7. – С. 54–59.
22. Лозенко А. Індивідуалізація в умовах традиційної технології навчання: проблеми і перспективи» / А. Лозенко // Наукові записки. – Випуск 9. – Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. Частина 3. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка – 2016. – С. 191-194.
23. Мартін А. М. Підготовка дітей до школи в умовах дошкільного навчального закладу / А. М. Мартін // Підготовка дітей до школи як педагогічна проблема: матеріали обласної онлайн-конференції. – Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2017. – 84 с.
24. Мацевко Н. І. «Батьківська наука» або роль батьків у підготовці дитини до школи / Н. І. Мацевко // Діти-батьки-сім'я. – Вип. 4. – К.: Наук. світ. – 2005. – 40с.
25. Марцинковська Т. Д. Дитяча практична психологія: підруч. для студ. ВНЗ / Тамара Давидовна Марцинковська. – М.: Гардаріки, 2004. – 255 с.
26. Мілько С. В. Роль сім'ї у вихованні дитини: навч. посіб. [Електронний ресурс] / С. В. Мілько // Полтавська спеціалізована школа-інтернат №2 I-III ступенів «Центр освіти та соціально-педагогічної підтримки» імені Софії Русової Полтавської обласної ради. – 2019. – Режим доступу: <https://www.schola-internat2.pl.ua/>
27. Молодушкіна І. Мені 5 років / І. Молодушкіна – Х. : Вид. група «Основа», 2016. – 204 с.
28. Молодушкіна І. В. Загадковий світ емоцій. Розвиток емоційної сфери дошкільників – 2-ге вид. – Х.: Вид. група «Основа», 2011. – 171-205 с.
29. Муліка К. Психологічна готовність шестирічної дитини до школи / [упоряд.: К. Муліка]. – Полтава: ПОШПО, 2008. – 84 с.
30. Пантюк Т. І. Взаємодія сім'ї та дошкільного закладу як чинник підготовки дитини до школи / Т. І. Пантюк // Наукові записки [Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова]. Серія : Педагогічні та історичні науки. – 2014. – Вип. 116. – С. 192-197.
31. Торищак Н. Як підготувати дитину до школи?/ Наталія Торищак // Дошкільне виховання. – 2019. – №9. – С. 20.
32. Clement J. Spatially Democratic Pedagogy: Children's Design

and Co-Creation of Classroom Space // International Journal of Early Childhood. – 2019. – Режим доступа:

<https://www.semanticscholar.org/paper/Spatially-democratic-pedagogy-%3A-a-pedagogical-to-of-Clement/ebd119dccc5409fa53c9ba03e7dc413434126de>

33. DeLuca Ch. New Directions for Kindergarten education embedding Assessment in Play-Based Learning / Ch. DeLuca, A. Pyle, A. Valiquette, D. LaPointe-McEwan // The Elementary School Journal – 2020. – Vol. 120. – № 3(march). – Режим доступа: <https://www.journals.uchicago.edu/doi/full/10.1086/707008>
34. Expresión corporal desde la comunicación no verbal en niños de cinco años de una institución educativa inicial de Ventanilla, LIMA – PERÚ (Universidad César Vallejo), 2019. – Режим доступа: <http://repositorio.ucv.edu.pe/handle/20.500.12692/45122>
35. Learning through play Strengthening learning through play in early childhood education programmes, UNICEF, 2018. – Режим доступа: <https://www.unicef.org/sites/default/files/2018-12/UNICEF-Lego-Foundation-Learning-through-Play.pdf>
36. Licenciatura en Pedagogía Infantil (Una opción profesional) / E. E. Barrios, F. I. Díazgranados, L. J. Certain, M. Osorio Villegas, M. Herrera Rúa. – Universidad del Norte (Instituto de Estudios en Educación). – Режим доступа: <https://core.ac.uk/download/pdf/70285347.pdf>
37. López Arrillaga C. E. La Pedagogía del Amor y la Ternura: Una Práctica Humana del Docente de Educación Primaria // Revista Científic. – 2019. – Vol. 4. – № 13. – P. 261–275.
38. Muñoz L., Santa Cruz J. The preschool classroom as a context for cognitive development: type of teacher feedback and children’s metacognitive control // Electronic Journal of Research in Educational Psychology. – 2016. – № 14(1). – P. 23–44. – Режим доступа: <https://www.redalyc.org/pdf/2931/293144934002.pdf>
39. Riyad M. Preschool Education: Knowledge or Social Skills / Riyad M., Pramana C., Maselena A. // Test Engineering and Management. – 2020. – №82 (january-february). – P. 5226– 5232. – Режим доступа: https://www.researchgate.net/publication/338831625_Preschool_Education_Knowledge_or_Social_Skills
40. Schmalenbach Ch. La Pedagogía de la Ternura -Una lucha por la dignidad y la vida desde la acción educativa // Universidad Don Bosco. 2015. – № 16 (julio-diciembre). – Режим доступа: https://www.researchgate.net/publication/303093000_La_Pedagogia_de_la_Ternura_-Una_lucha_por_la_dignidad_y_la_vida_desde_la_accion_educativa
41. Teaching, pedagogy and practice in early years childcare: an evidence review / M. Sim, J. Bélanger, L. Hocking, S. Dimova, E. Iakovidou, B. Janta, W. Teager London: Early Intervention Foundation, 2018. – 55 p. – Режим доступа: <https://www.eif.org.uk/report/teaching-pedagogy-and-practice-in-early-years-childcare-an-evidence-review>